

benytte de geistlige Embedsmænd, som altsaa i dette Tilfælde ikke optræde som geistlige Mænd, men som Bærger for alle de Interesser, der vedrøre Tienstedtagerne. At Tienstedtagerne, efter de nu indtraadte Forhold, ikke kunne repræsenteres af de verdslige Embedsmænd, forekommer mig klart; og jeg kan ikke andet end beklage, at den høitærede Minister ikke har forelagt det ubearbejdede Lovforslag, med eller uden Modificationer, idet det i saadanne Sager forekommer mig ønskeligt, at Regjeringen, der staar upartisk mellem de forskjellige Interesser, tager Initiativet. Det er uheldigt, at Interessesforhold skulle forsøgtes af de deri Interesserede, og det er denne Betragtning, som har bragt de geistlige Embedsmænd til at ønske ganske at blive fritagne for at have med denne Sag at gjøre; thi selv om de vilde være nok saa generøse for deres egen Interesses Vedkommende, vilde de dog ikke kunne forsvare at vige bort fra, hvad de ansee for rigtigt, idet deres Interesse falder sammen med mange Andres Interesser, som ere lagte i deres Haand.

Forøvrigt slutter jeg mig til de mange Taler, som have gjort opmærksom paa, at medens dette Forhold, efter de nu i Lovgivningen indtraadte Forandringer, nødvendig kræver en Om-dannelse, saa er det dog betænkeligt at røre for meget derved. Det maa nemlig erindres, at hele denne Beshynderlige Institution er et Supplement til vort hele Pengevæsen, og at indgribende Forandringer deri vilde have de samme Følger, som f. Ex. Forandringer i Wontsoden, eller andre Forhold, som vedrøre Betalingsmidler mellem Mand og Mand; Capitelstænten er nemlig ikke blot den Maalestof, hvorefter en Mængde Embedsmænd lønnes, men den anvendes ogsaa ofte i Lovgivningen og i private Contracter; i den senere Tid har dette fundet Sted i en overordentlig stor Udstrækning, hvad der synes at vidne om, at Ansættelserne i det Hele taget have været rejsfarbige. Med Hensyn til Arveskæteafgifter, Ydeller til Stiftelser o. s. v. er Capitelstænten en staaende Maalestof, det repræsentative Middel, hvorved Betalingen i Contracter af den Art er fastsat; Forandring deri vil altsaa ikke simpeltthen være en Rettelse for en enkelt Yder, eller maastee bevirke Afgang i en enkelt Embedsmands Gage,

men den vil være en virkelig Forrykkelse af Grundvolben for en stor Mængde, baade ved private Overenskomster og ved Lovbestemmelser, fastsatte Normer. Jeg skal derfor stemme for, at Lovforslaget gaaer over til anden Behandling; og jeg haaber, at der skal komme en Lov ud deraf, idet jeg gjentagende skal bemærke, at det vilde have været til størst Gavn for Sagen, om Regjeringen i dette Tilfælde havde taget Initiativet.

L. Jensen: Jeg er ganske enig med den sidste ærede Taler i, at det er meget vigtigt, at der skeer en Forandring i Fastsettelsen af Capitelstænten, navnlig af Hensyn til, at Embedsstandens Løn for en stor Deel beroer paa Capitelstænten; men naar den ærede Taler er bange for at røre ved den netop af den Grund, skal jeg gjøre opmærksom paa, at om det ogsaa er meget uanselig af Hensyn til Embedsmændene, saa er Sagen dog af endnu større Betydning for Yderne. Det synes virkelig, som ogsaa Finansministeren meente, at, naar den lovgivende Magt har forandret Forholdet saaledes, at en stor Deel Embedsmænd ere satte paa fast Gage og faae en Deel af deres Løn som Sædtilfæg bestemt efter Capitelstænt, saa bør ogsaa de, der ere interesserede deri, de der skulle hve Bidragene, have en lille Stemme. Jeg mener, at det ogsaa for dem er af Vigtighed, at Forholdet ordnes. — Naar man har talt om, at den sidste Sætning i § 1 ikke skulde passe, forekommer det mig at være tydeligt, at Præsten aldeles ikke kan komme i nogen Skjæv Stilling til Menigheden; thi, naar Præsten har forhørt sig om Prisen hos Kjøbmanden, eller paa anden Maade, og Prisen derefter vil være, f. Ex. 5 Rd. for en Tønde Rug, og naar da Sogneforstanderskabet paa sin Side bliver enig om at sætte Prisen saaledes, som de have solgt deres Korn ligeledes til 5 Rd., saa kommer der Enighed tilstede, uden at de have talt sammen om Sagen, og saa kan der ikke komme noget Skjævt ud af idet; ere de derimod ikke enige, saa er det Samme Tilfældet; thi saa kan der ikke være Noget imod, at de hver for sig opgive Prisen; det er jo slet ikke nødvendigt, at begge Parter selv om de angive det Samme; i Forening underkrive Indberet-